

KTOEÖS

**Kıbrıs Türk Orta Eğitim
Öğretmenler Sendikası**

**Cyprus Turkish
Secondary Education
Teachers Union**

**ÖNGÖRÜLEN BİRLEŞİK
KIBRIS'TA
EĞİTİM HİZMETLERİNE ERİŞİM**

**ACCES TO EDUCATION IN THE
ENVISAGED UNIFIED CYPRUS**

**Sunan: Presented by:
Ahmet Billurođlu**

**KTOEÖS
Yönetim Kurulu üyesi
Administrative Board Member**

Deneyimimiz:

- ⦿ Eğitim kurgulanan toplum veya siyasi yapı modellerinin devamlılığı için önemli bir hizmet aracıdır.
- ⦿ Bu nedenle gelecekteki modeli güçlü bir temele dayandırmak için, öncelikle, geçmişte olumsuz bir şekilde yaşadığımız eğitim deneyimize bakmakta fayda var.

Our Experience:

- ⦿ Education is a vital tool for the continuity of political structure models or constructed societies.
- ⦿ This is why in order to put forward a strong basis for the future model, first of all it would be useful to take a look at the negative experience we have gone through in education.

- Osmanlı döneminde iki toplumun da eğitimi dini inançlarının kontrolü altındaydı ve ayrı ayrıydı.

- İngiliz sömürge idaresi döneminde eğitimdeki ayrılık, milliyetçi temelde büyüdü.

- İngiliz idaresi, eğitimi kendi kontrolünde tutarak bu durumdan memnun kaldı.

- In the Ottoman period, both communities education was under the control of religion and it was separate.

- In the British Colonial Rule, as education was separate, it developed on a larger nationalistic basis.

- The British rule was satisfied with this situation, as it kept education under its control.

- Okutulan derslerden, öğretmenlerin tayinlerine kadar belirleyici oldu.
- Okullardaki 'anavatanlara' bağlılık, milliyetçi dil ve semboller üzerinden ayrılık tohumlarının büyümesine katkı koydu.
- 1950'li yıllarda «böl ve yönet»e dayalı bu politika silahlı örgütlenmeler ve çatışmalarla başarıya ulaştı.

- From the lessons taught, to appointing teachers , everything was decided upon.
- As dependance on 'motherland" was stressed, and a nationalistic language, symbols was used in schools, this contrubited to the growth of the seed of seperation.
- In the 1950's the policy based on «divide and rule» led to success, as it created armed organisations(gangs) and conflicts.

- Toplum liderlikleri karşılıklı krizler için kullanıldı.

- Oysa, eğitimde sömürgeciye karşı birlikte mücadele anlayışı geliştirilebilirdi.

- Community leaders were creating mutual crisis's.

- However, joint struggle against colonialism could have been improved through education.

- ◉ 1960 Kıbrıs Cumhuriyeti ile ortak bakanlıklar kurulurken eğitim ayrı ayrı cemaat meclislerinin idaresine bırakıldı.

- ◉ Toplum liderlikleri eğitime ayrılıkçı ve milliyetçilik temelinde şekil verdiler.

- ◉ Denetim mekanizması ve ortak değerler belirlenmedi.

- ◉ (Birlikte yaşam, hoşgörü ve barış kültürü gibi)

- ◉ With the 1960 Cyprus Republic, mutual ministries were established however education was left to the administration of separate community councils.

- ◉ Community leaders shaped education on the basis of nationalism and separatism.

- ◉ An evaluation mechanism and common values were not set.

- ◉ (Such as attaining the culture of peace, tolerance and living together)

- ◉ Okullarda ortak kültürel kimliğin önemli taşlarından olan ne Kıbrıs şarkısı ne de bir halk dansı öğretilmedi.

- ◉ Karma yaşamın olduğu köylerde okullar ayrı ayrı varlıklarını sürdürdü.

- ◉ Ortak aidiyet duygusu geliştirmek yerine okullar Türkiye ve Yunanistan milli marşları ve bayrakları ile açıp kapatıldı.

- ◉ No common cultural values were taught in schools, not even Cypriot songs, nor folk dancing.

- ◉ In mixed villages there were separate schools.

- ◉ Instead of improving the feeling of mutual belongingness, schools started and ended with the national anthem of Turkey and Greece, and both countries flags were displayed.

- ◉ Ortak tarih, coğrafya ve edebiyat dersleri olmadı.

- ◉ Karşılıklı olarak Türkçe-Rumça dil dersleri öğretilmedi.

- ◉ Maarif Müdürlüğü köy öğretmenlerine toplumla iç içe olmalarını ve milli bilinci geliştirmelerini tavsiye etti.

- ◉ There were no common history, geography and literature lessons.

- ◉ None of the sides taught Turkish - Greek language lessons.

- ◉ Directorate of Education has advised teachers to be intertwined with the village community and develop national consciousness.

- ◉ Eylül 1961'de, Türk Cemaat Meclisi Başkanı'nın öğretim yılının başında öğretmenlere verdiği mesajda;
- ◉ Kıbrıslılık kültürü temelinde eğitim verilmesinin ada Türklüğünü unutturmak olduğunu,
- ◉ Türklük davasının gelişiminde öğretmenlere büyük görev düştüğünü vurgulayıp
- ◉ Öğretmenleri ülkücü olarak nitelemekteydi.
- ◉ In September 1961, the President of the Turkish Communal Chamber at the beginning of the school year gave teachers the message;
- ◉ Teaching on the basis of the culture of Cypriotism will end up losing Turkishness in the island.
- ◉ There is a vital duty of teachers in the improvement of the national case of Turkishness.
- ◉ Teachers were described as idealist.

- ◉ 1963 sonrası ise okullar artık birer kışla oldu.
- ◉ Mücahit öğrenciler oluştu.
- ◉ Milli günleri anma ve kutlamalar tamamen kahramanlık ve abartı sanatı ile işlendi.
- ◉ Türkiye'den öğretmen kimliğinde asker kökenli kişiler de okullarda görev yapmaya başladı.
- ◉ After 1963, schools turned to military barracks.
- ◉ Mujahid - Freedom fighter students occurred.
- ◉ National days of remembrance and celebration became an art of heroism and exaggeration
- ◉ People with a military background who had a teacher identity from Turkey also began to work in schools.

1974'ten Günümüze :

From 1974 until today:

- 1974'ten sonra kuzeydeki eğitim sistemi tamamen Türkiye kontrolünde gelişti ve şekillendi.
- Program ve müfredatlar Türkiye eğitim sistemine göre yazıldı.
- Başta tarih kitapları olmak üzere dersler, milliyetçi bir perspektif ile yazıldı ve işlendi.

- After 1974 the education system in the north developed and shaped under Turkey's total control.
- The educational programs and curriculum has been prepared according to the Turkish education system.
- Especially history books, including lectures, have been written and taught with a nationalist perspective.

- ⦿ Kıbrıs coğrafyası, edebiyatı dersleri son 10 yıl öncesine kadar hiç olmadı.
- ⦿ Uzun yıllar Kıbrıs halk dansları veya şarkıları inkar edildi ve verilmedi.
- ⦿ İlköğretimde çocuklar, Kıbrıs ile ilgili temel bilgileri öğrenemedenden Türkiye'nin yörelerini ezberlediler.

- ⦿ Cyprus geography and literature lessons had never been taught until 10 years ago.
- ⦿ For many years Cyprus folk dances and songs were denied and not taught.
- ⦿ Primary school children, before not being able to learn the basic information about Cyprus, memorized Turkey's regions.

- ◉ 2004 Annan Planı öncesi ve sonrası ise kısmen de olsa bazı iyileştirmeler görüldü.
- ◉ Objektif ve milliyetçi bir dilden uzak Kıbrıs Tarihi kitapları yazıldı.
- ◉ Kıbrıs Coğrafyası ve Edebiyatı dersleri milli müfredata kondu, kitapları yazıldı.
- ◉ İlkokullarda yerel ağırlıklı sosyal bilgiler kitapları yazıldı.

- ◉ Before and after the Annan Plan in 2014 partly there has been some improvements.
- ◉ Cyprus History books have been written with an objective perspective, with the elimination of a nationalistic language
- ◉ Cyprus geography and Literature books have been prepared and lessons are now taught under the national curriculum.
- ◉ Social Studies book focusing on local information in primary schools have been prepared.

- Türk - Rum ortak anılarına dayalı sözlü tarih çalışmaları yapıldı.

- Uluslararası örgütlerin öncülüğünde ortak eğitim projeleri ve workshoplar.

- Ancak hükümetlerin değişimi ve çözümün gelmemesi umutsuzluğu yine doğurdu. Birçok çalışma rafa kaldırıldı.

- Turkish - Greek oral history studies took place based on shared memories..

- Joint educational projects and workshops led by international organizations have been carried out.

- However with the change of governments and the lack of solution, once again hopelessness aroused . Many studies have been put aside.

- ◉ Göçmen ailelerin çoğalması ile devlet okullarında öğrenci profilleri ve sayıları değişime uğradı.
- ◉ Okullarda kültürel farklılıkların yansımaları sonucunda sorunlar ve ötekileştirmeler çoğaldı.
- ◉ Bu süreçte kuzeyde bir başka tehlike ortaya çıktı.

- ◉ With the growth of immigrant families a change occurred in the student profile and the number of public schools
- ◉ As a result of the reflection of cultural diversity in schools, problems and marginalization issues aroused.
- ◉ In this period, another danger in the north appeared.

Özel Okullar

- ◉ Kısa sürede bu eğitim kurumları çoğaldı.
- ◉ Maddi durumu iyi olan aile çocuklarının gittiği bu okullarda öğrenci sayıları da arttı.
- ◉ Kamu okulları aleyhine ciddi bir rakip durumuna geldiler.

Private Schools

- ◉ In a short time the number of these educational institutions raised.
- ◉ Children with families who has a good financial situation started entering these schools and the number of pupils aroused.
- ◉ These private schools became serious competitors against state schools.

- ⦿ Kıbrıslı aidiyet duygusunun kaybedilme tehlikesine ilave olarak, sınıfsal ve kültürel farklar temelinde ayrışma tehlikesi doğdu.

- ⦿ Bu olumsuz gelişmelere kamu okulları aleyhine hükümetlerin politikaları da eklendi.

- ⦿ As addition to the danger of losing the feeling of Cypriot Belonging, the danger of divergence in means of culture and social class has emerged.

- ⦿ In addition, government policies also added up to these negative developments against state schools.

- ◉ Eğitim bütçelerine alt yapı için yeterli kaynak ayrılmıyor.
- ◉ Devlet, özel okulların ders kitaplarını parasız veriyor. Oysa bu kaynak kamu okullarına aktarılmalı.
- ◉ Devlet özel okulları her anlamda denetleyemiyor.

- ◉ Not enough resources allocated to infrastructure in the education budget.
- ◉ The state pays for the school textbooks in the private schools, free of charge. However, these resources should be transferred to public schools.
- ◉ The state is not able to inspect private schools in every way.

ÇALIŞANLARIN YASAL HAKLARI

- ◉ Özel okullardaki bir başka adaletsizlik ve eşitsizlik de çalışanlara uygulanıyor.
- ◉ Gerek öğretmenler gerekse okul çalışanları tümünden sendikasız.
- ◉ Toplu sözleşme hakları yok.
- ◉ Her çalışana sendikalaşma hakkı yasal çerçevede belirtilmeli, anayasal hak haline getirilmelidir.

LEGAL RIGHTS OF WORKERS

- ◉ Another injustice and inequality in private schools are applied to employees.
- ◉ Both teachers and school employees are totally unionized.
- ◉ They have no right for collective agreements.
- ◉ Every employee must have the right to unionize and this must be guaranteed under a legal framework by making it a constitutional right.

- Özel okullardaki öğretmenlerin Asgari ücret civarında maaşları var. Şu anda ise devlet okullarında 2011 sonrası öğretmenlerimizin maaşı %40 civarından düşürülmüştür. Emeklilik gibi birçok hakkı ise geriye götürülmüştür.

- Özel okul öğretmenlerinin çoğunlukla sigorta yatırımları dahi yapılmıyor. İş garantileri bulunmuyor.

- Hem devlette hem de özel okullarda öğretmen statüsü hükümetlerin politikaları tarafından düşürülmüştür.

- Teachers in private schools earn around a minimum wage salary. Currently, the salaries of our teachers in public schools after 2011 reduced to around 40%. Additionally many of the rights such as pension rights have been reduced.

- Private school teachers often do not even have insurance investments. There are no job guarantees.

- Teacher status has been reduced in public and private schools as a result of government policies.

Deneyimler ve Yaşıyor Olduklarımız Işığında Önerilerimiz:

- Birleşik bir Kıbrıs'ta iki toplumun da kabul edeceği, evrensel değerler ölçüsünde temel eğitim ilkeleri ve hedefleri olmalı.
- Toplumların ayrı ayrı eğitim yöneticileri de olsa tek bir bakanlık çatısı altında yönetilmeli.

Our proposal in light of our experiences and current situation:

- In a united Cyprus, there should be basic educational principles and objectives based on universal values, which both communities would agree on.
- Even though both communities may have separate educational administrators, it should be managed under a single ministry.

- ⦿ Eğer eğitimin AB çerçevesinde olduğu gibi federal yönetimlere, eyaletlere vs bırakılması düşünülüyorsa, mutlaka iki toplumu bağlayıcı ilkeleri olmalı.

- ⦿ Geçmişin tüm çıplaklığı ile yüzleşilmeli ve ortak değerlerde buluşulmalıdır.

- ⦿ If education is planned to be left to the federal government's just like it is in the EU framework or to the states etc. There must be binding principles of the two communities.

- ⦿ The past must be confronted with all the difficulties and we should meet at common values.

- ⦿ İlk öğretimden orta öğretimin sonuna kadar eğitim, program ve müfredatlar ortak yazılmalı.
- ⦿ Ders kitapları ortak komisyonlarca, her iki dilde de birlikte yazılmalı.

- ⦿ From primary school to the end of secondary education, programs and curricula must mutually be written.
- ⦿ Textbooks must be written in both languages together by joint commissions.

- ◉ Türkçe ve Rumca dil dersleri zorunlu olmalı.
- ◉ Çok Kültürlü okullar kurulmalı.
- ◉ Kıbrıslı Rum ve Kıbrıslı Türk öğretmenler aynı okullarda çalışabilmeli.
- ◉ Farklı Kıbrıslı Türk okullarından öğrenciler ve Kıbrıslı Rum okullarındaki öğrenciler okulların yapacağı ortak projelerde buluşturulmalı.
- ◉ Turkish and Greek lessons must be compulsory
- ◉ Multi cultural schools must be established.
- ◉ Greek Cypriot and Turkish Cypriot teachers must be able to work at the same schools.
- ◉ Different Turkish Cypriot schools student and Greek Cypriot school students must come together with joint school projects.

- ⦿ Özellikle sosyal bilimler alanındaki derslerde farklılıklar, milliyetçilikten uzak, objektif, barışçıl bir dil ve empati kurarak işlenmeli.

- ⦿ Ancak ortak tarih, kültür, coğrafya gibi alanlarla iki toplumun da ortak aidiyet duygusu geliştirilmeli.

- ⦿ Eğitim sistemi Türkiye ve Yunanistan'a bağımlılıktan mutlaka kurtarılmalıdır.

- ⦿ Particularly in the courses covered by social sciences, differences could be handled by establishing a peaceful language and empathy, away from nationalism.

- ⦿ Only through areas such as common history, culture, geography common sense of belongingness could be developed in the two communities.

- ⦿ The education systems should be rescued from absolute dependence on Turkey and Greece.

- ⦿ Kamu okullarının ön plana çıkarılması için okul alt yapı donanımları, öğretmen nitelikleri ve eğitim sisteminin yeniden yapılandırılması gerekmektedir.

- ⦿ Okul profillerinde sınıfsal ayrışmanın olmamasına mutlaka dikkat edilmelidir.

- ⦿ Public schools should be stepped forward by reconstructing the education system, improving school infrastructure, equipment and teacher qualifications

- ⦿ The class divisions in the school profiles must be strictly eliminated.

- ◉ Mesleki okullar ülkenin iş gücü ihtiyacına göre yeniden planlanmalı.

- ◉ Bu okul mezunlarına ilgili alanlarının istihdamlarında öncelik tanınmalı.

- ◉ Turizm ülkesi olan Kıbrıs'ta bu alanın eleman ihtiyacı, öncelikle turizm okullarının yaygınlaştırılması ile ülke gençleri arasından karşılanmalı.

○ Öğretmen hakları ve statüleri uluslararası standartlara ulaştırılmalı.

○ Öğretmenlere sendika üyeliği ve toplu iş sözleşmesi zorunluluğu getirilmeli.

○ Özel okullara da, çalışanlarının sendikalaşması ve toplu iş sözleşmesi ile istihdam zorunluluğu getirilmeli.

- ⦿ Eğitim bütçesi, ihtiyaçları çağdaş koşullarda giderecek ölçüde mutlaka artırılmalı.

- ⦿ Çözüm ve barış ile birlikte eğitim bütçelerine ilk etapta büyük bir kaynak bulunabilecektir.

- Askeri ve savunma yatırımlarına barış koşulları ile birlikte gerek kalmayacaktır.
- İşte bu alana ayrılan bütçe eğitime aktarılmalı.
- Vatandaşlardan alınan savunmaya yönelik vergiler de eğitime yönlendirilebilecektir.

- ⦿ Tüm bu süreçlerde iki toplumdaki sendikalar yetkili olarak karar alma noktasında irade koymalı.
- ⦿ En tepeden en alta kadar eğitimdeki hedefler ve ilkelere göre denetleme mekanizması kurulmalı ve işlevsel olmalı.

DINLEDİĞİNİZ İÇİN
TEŐEKKÜRLER

THANK YOU FOR
LISTENING

AHMET BİLLUROĐLU